

DEȘTEPTAREA

GAZETĂ PENTRU POPOR

Redactată de un comitet — Apare la 1 fiecărei luni.

Prețul foii pe an în țară 20 lei. — În străinătate pe an 30 lei. — Un număr 2 lei
Epistolele nefrancate nu se primesc. — — Manuscrisele nu se înapoiază.

Editor și proprietar: Societatea acad. „JUNIMEA“. Redacția și adm.: Piața Unirii No. 3.

Cinstiților cetitori!

Toți acei dintre D-Voastră care ați primit „Deșteptarea“ și n'ați trimis încă nici un ban, sunteți rugați prietenește să ne trimiteți banii, dacă nu toți, măcar 10 lei de-o camdată, căci de altfel din nevoie de bani nu putem scoate gazeta mai departe. Noi Vă vom trimite încă și numărul 12 care va fi cel din urmă, dacă nu veți fi trimis banii, sau o scrisoare în care Vă legați cu cuvântul că veți plăti abonamentul cel târziu într-o lună. Ar fi păcat să Vă despărțiți de un sfătuitor așa de bun cum e „Deșteptarea“. Adresa noastră este: Administrația gazetei „Deșteptarea“, în Cernăuți, Piața Unirii No. 3.

Administrația.

Să ne arătăm vrednici.

Să ne gândim totdeauna că mii și mii de frați de ai noștri își dorm azi somnul de veci în mormintele lor reci și unde cei mai mulți ne mai având poate o cruce la locul lor de odihnă. Ei și-au făcut datoria dând țării și neamului ce au avut mai scump pe lume, viața.

Să ne întrebăm acum fraților suntem oare demni de jertva lor, și această întrebare să și-o puie nu numai plugarul ci fie-

care dela el și până la rege. Și atunci veți vedea, că puțini, sunt de aceia cari se arată vrednici de această jertvă.

Mă veți întreba cum să ne arătăm noi recunoștința către acești frați cari au vărsat sângele lor pentru binele nostru, vă voi răspunde: iubiți-vă și ajutați-vă unii pe alții, ascultați de preoții de învățătorii voștri și de cei din mijlocul vostru cari au avut fericirea de a-și lumina mintea pe la școli. Nu ascultați pe veneticii străini cari numai binele nu ne voiesc, lucrați-vă pământurile căci pentru ele a curs mult sânge românesc.

Dați copii voștri la școală să fie luminați, căci să știți fraților, puterea unei țări nu se socotește după numărul soldaților nici după întinderea pământului ci numai și numai după numărul oamenilor știutori de carte.

Preoții noștri își vor face datoria dându-vă învățături frumoase, atât în biserică cât și în cabinete de lectură și case naționale cari nu trebuie să lipsească nici dintr'un sat românesc.

Învățătorii de asemenea pe lângă că învață pe copii voștri sunt datori să fie cei dintâi în aceste case naționale sau cabinete de lectură unde să le de-a povețe, să facă șezători, unde să vă mai citească din gazete ce-i nou în lume și să vă zică din cărți pe cari noi le dăm degeaba pentru voi, învățături folositoare, câte o poveste sau glumă frumoasă. Noi cei de la Junimea cari mulțămim părinților noștri pentru că ne-au dat la școală unde am învățat și acum dăm sfaturi altora.

Vă trimitem o gazetă scrisă anume pentru voi, trimitem cărți la casele naționale și cabinetele de lectură, venim apoi din când în când cu drag în mijlocul vostru, vă cântăm în biserică, facem șezători pentru voi, jucăm mână în mână la horă, căci așa se cade s'o facem.

Cu toate că purtăm astăzi altă haină decât voi dragilor, măcar că muncim cu mintea și nu cu brațele dar nu uităm nici când că ne tragem din plugari.

Ascultând aceste sfaturi vom face ca țara noastră să 'nflorească și atunci morții vor putea dormi în liniște știindu-ne vrednici de jertva lor de sânge.

Dumnezeu să ne ajute.

M. Vlaicu, cand. iur.

Suntem la noi acasă!

Cu toate că au trecut 3 ani dela unirea Bucovinei pentru vecie cu țara noastră tot mai auzi pe la diregătorii vorbindu-se alte de cătră slujbași (funcționari) străini cari nu-și dau seama că trăiesc în țara românească, mănăncă pâne românească și deci trebuie să și vorbească românește. Iubiți gospodari ori pe unde mergeți, fie la primărie, fie la judecătorie, fie la perceptorie sau la orice altă diregătorie din țară vorbiți numai și numai românește. Iar de veți primi vreo hârtie dela diregătorii, scrisă în altă limbă decât cea românească **să nu o primiți**. Iar dacă s'ar întâmpla că un funcționar (slujbaș) nu ar voi să vorbească cu D-Voastră românește sau de ar spune că trebuie să primiți o hârtie scrisă în altă limbă decât cea românească scrieți-ne nouă, iar noi vom face rânduială cu Dumialor.

Redacția.

Insemnătatea cunoștințelor despre apărarea sănătății.

Astăzi când țara românească are nevoie de atâtea brațe sănătoase cari să lucre pentru binele propriu și pentru binele obștesc, ar trebui ca fiecare țaran român să-și câștige câteva cunoștințe despre apărarea sănătății.

Mai mult ca oricând țaranul suferă azi de multe boale, cari s'ar putea înlătura, scăpând astfel multe vieți dela moarte. Nu e grea știința de a se lecu. E mai grea, ba chiar foarte grea știința care ne învață cum ne putem apăra de ori și ce boală. Invățătura doctorească a ajuns ca să cunoască felul cum vin și de unde vin boalele la om, apoi știe modul cum trebuie împiedecată lățirea boalelor. Și când acestea sunt cunoscute, ar fi păcat ca să le cunoască și să se folosească de aceste științe numai unii cari au avut puțința de a le învăța. Fiecare cetățean trebuie să cunoască cauzele boalelor, lățirea acestora și apărarea contra lor. Abia atunci, când aceste cunoștințe vor pătrunde până în cea din urmă colibă, vom rămânea scutiți de multe dureri și rele și fiecare țaran va pricepe, că la orice boală noi singuri suntem de vină, căci știm cum să ne apărăm și nu ne apărăm.

Fiecare boală are o sămânță. Această sămânță îndată ce

întră în trupul omului încolțește, se înmulțește și face felurite otrăvuri tari cari apoi înveninează corpul. Acesta, fără ca noi să știm, lucră în contra acestor otrăviri și așa începe o luptă între corp și între aceste otrăvuri. Care e mai tare, acela învinge. Un medic (doftor) în caz de boală nu face nimică alta, decât să ajute corpului omenesc ca să poată nimici otrăvurile intrate. Dar de multe ori otrăvurile sunt mai puternice, ele înving și omul se pierde.

Cine face aceste otrăvuri? Sămânța boalelor: Ce este sămânța aceasta, și cum întră ea în corpul omului? Sămânța boalelor sunt niște ființe (animale) foarte mici. Noi nu le putem vedea cu ochiul liber. Dar dacă ne uităm prin o ocheană (microscop) care mărește lucrurile cele mai mici, le vedem aceste animale. Ele sunt numite microbi. Dacă am putea să ne apărăm, ca acești microbi să nu ajungă în corpul nostru, atunci n'am avea boale și nu ne-am svârcoli în dureri.

Acești microbi se află pretutindeni: în aer, în apă în toate locurile pe pământ. Noi, respirând și venind în atingere cu acestea, luăm acești microbi cu noi și în caz că reușesc să între în lăuntru nostru atunci iată-ne suferind. Multe boale se răspândesc prin animale și anume prin guzani, prin muște, păduchi țânțari ș. a. Acestea conduc boala dela unul la altul din loc în loc și așa molepsesc ținuturi întregi. Vom înțelege deci că trebuie să ne ferim de acestea și că cerința cea mai de căpetenie pentru apărarea sănătății este numai și numai curățenia. Curățenie în toate: La mâncare, în băutura noastră, curățenia trupului nostru, a casei noastre, a ogrăzii, a grajdului, a întregii gospodării.

Un alt mijloc de a ne putea apăra de microbi și de otrăvurile lor e întărirea corpului. Dacă trupul e tare și sănătos, atunci chiar dacă ajung microbi în el, nu-i pot strica, pentru că corpul le pune în contră tăria și nu le dă loc microbilor să se încuibe și să se înmulțească. Deci dară și un trup cu vlagă și puternic încă ne va apăra de multe boale. Așa stând lucrul, să îngrijim bine de corpul nostru, dacă voim ca să rămânem feriți de multe boale și dacă voim ca să trecem mai ușor peste boalele în cari am ajunge.

Cari sunt mijloacele pentru întărirea corpului?

1. Nutrimentul (Hrana). Nutrimentul trebuie să fie curat și îndestulător. Trupul omului face felurite lucrări și așa pierde din putere. Această pierdere suferită se înlocuește numai prin

hrană. Dacă nutrimentul este slab, pierderile corpului nu vor putea fi întregite și omul slăbește și scade. Și așa fiind, este de sine înțeles că fiecare din noi, va cădea mai ușor într'o boală și se va lecu mai greu.

2. Munca. Dacă vorbim despre întărirea corpului nu putem vorbi numai de mâncare, căci nu numai mâncând te faci tare, dar și muncind. Fierul plugului lăsat nefolosit ruginește, puterile corpului omenesc se sleesc dacă corpul e lăsat în trândăvie și în nelucrare. Dar dacă punem corpul la o muncă prea grea iarăș nu e bine. Așa dară să muncim, dar să muncim cuminte. Să-i dăm corpului nostru și odihna în care să-și strângă iarăș puterile trebuitoare. Numai așa munca nu va fi o sleire a puterilor trupului ci ea va ajuta la întărirea lui, dându-i putere ca să poată lupta ușor cu toate boalele și numai așa va fi munca spre sănătatea noastră.

3. Aerul și lumina. După cum corpul nostru are nevoie de hrană, întocmai așa de mare nevoie pentru sănătate este aerul și lumina. Aceste sunt daruri ale naturii, pe cari le căpătăm fără muncă și fără plată. De ce să nu ne folosim de ele când știm că aceste daruri ne sunt atât de trebuincioase. Ce e drept, vara, țărănul nostru petrece mai mult afară, dar iarna se închide cu toată gloata lui în casă, închide bine ușa și fereștile ca nu cumva să între aer rece și curat și așa înghite toată iarna aerul stricat din casă. Într'o singură odaie doarme, fierbe, și mănâncă, aici ține purcelușii, găinile, câte un vițeluș și în chipul acesta inveninează și mai mult aerul din odaie. Nu e de mirare că în timpul iernii femeile și copiii țărănilor — bărbații mai ies pe afară la lucru — sunt atât de galbeni la față, și că se îmbolnăvesc atât de ușor. Fiecare să fie pătruns că sănătatea noastră este strâns legată de bogăția și de luarea aerului și luminei soarelui, cari ajung în casele noastre. Cu cât va încăpea în casele noastre mai mult aer și mai multe raze binefăcătoare ale soarelui, cu atâta vom fi și noi mai tari și corpul nostru va putea fi cu atât mai bine scutit de boalele umplutoare.

Să facem totul pentru întărirea corpului nostru, dacă voim ca să ne apărăm și să scăpăm de multe boale omorătoare. Să ne ferim de totul, despre ce știm că este stricăcios corpului nostru. Numai astfel putem avea o viață lungă și sănătoasă.

Rem Cehovschi.

Cum să lucrăm pământul?

(După C. Sandu, conferențiar.)

I. Pământul.

Ce este pământul și câte părți deosebim la el?

Prin cuvântul pământ înțelegem în plugărie numai partea de deasupra a pământului, în care rădăcinile semănăturilor găsesc sprijin și hrană. La orice pământ deosebim două părți: una deasupra care se chiamă pământ și care merge în jos cât ajunge plugul și alta dedesubt, căreia îi zice sub-pământ.

E ușor de înțeles că dacă pământul, adică pătura cea de deasupra, e adâncă, rădăcinile vor pătrunde și ea mai jos; dacă, din potrivă, pământul nu e adânc și sub-pământul, adică pătura a doua, e pietros, atunci rădăcinile se vor opri în față. Dacă sub-pământul va fi hleios, atunci apa ce se adună din ploii și din zăpezi nu se va putea strecura în jos și pământul va ținea apă, va fi rece și greu de muncit. Tot așa dacă sub-pământul va lăsa să se strecoare prea repede apa în jos, pământul va suferi lipsă de umezeală.

Ori și care plugar știe că nu toate locurile unei țarine sunt la fel. Unele sunt mai bune, altele mai slabe. Această felurită făptură a pământului atârnă de chipul cum sunt amestecate între ele cele patru părți din care e făcut și cari sunt: hleiu, năsipul, varul și mranita.

Dacă pământul are mult hleiu atunci el se chiamă pământ hleios, iar dacă are mult năsip, atunci el se chiamă pământ năsipos și așa mai departe. Să luăm pe rând felurile de pământ mai cunoscute și să vedem care e urzeala lor.

Pământul hleios e un pământ greu de lucrat, pentru că nu suferă nici la secetă, nici la ploi. Dacă e secetă se usucă, se întărește ca fierul și crapă; dacă sunt ploii atunci el se preface într'un glod care se lipește și se ține de orice unealtă. El sughe multă apă și o ține în el vreme îndelungată din care pricină e rece și sămănăturile cresc și înfloresc primăvara mai târziu. Un astfelu de pământ e unsuros la pipăit și priește bine rapiței, grăuluș, inului, ovăsului, păpușoiului și fasolei.

Pământul năsipos e tocmai din potrivă. El se lucrează foarte ușor de oarece e mărunț și apa se strecoară prin el fără zăbavă, așa încât se usucă repede după ploaie. Așa un pământ

e iute și gunoiul putrezește repede în el. Trei feluri de sămănături cresc mai bine pe locurile năsipoase și anume: barabulele, săcara și hrișca. Acest pământ sugerează multă apă dar o pierde repede și de aceea sămănăturile cresc și înfloresc primăvara mai degrabă. Pământul năsipos scârșnește când îl frecăm între degete.

Pământul lutos e o amestecătură a acestor două feluri de pământ amintite mai sus. El e de obicei colorat în gălbui din pricină că are în sine rămășițe de fier. Un astfel de pământ se lucrează ușor și se încălzește repede fiindcă are năsip și ține mai multă vreme apa în el. E un pământ foarte bun, pe care se fac aproape toate sămănăturile dar mai cu seamă orzul.

Pământul văros se usucă și se încălzește repede. El pripește și dogorește sămănăturile. Sunt însă ierburi cărora le prieste pământul acesta și anume: trifoiul, luțerna fasola, mazărea, dar și grâul și orzul.

Pământul mrănișos. După ce adunăm roada de pe câmp, mai rămân încă pe jos frunze scuturate, fire scăpate de strânsură, iar în pământ rădăcini. Toate acestea rămășițe putrezesc cu vremea și se prefac într'un fel de pământ negru, căruia i se zice mrăniță sau pământ de flori. În locurile cari țin apă prin mlaștini de pildă, unde nu poate pătrunde aerul, rămășițele buruienilor cari cresc acolo, putrezesc și se prefac în mrăniță. Pământul mrănișos e de culoare neagră, se încălzește repede, sugerează apă multă și se lucrează bine.

Afară de aceste cinci feluri de pământ mai sunt și altele, însă nu așa de însemnate.

Acum să vedem, cum e alcătuit pământul și de ce îl muncim.

Ori ce fel de pământ e alcătuit din particule foarte mici așezate unele lângă altele. Dacă aceste particule ar fi rotunde atunci le-am putea asemăna cu halice de vânătoare. Intre aceste grăuncioare de pământ rămân locuri goale în cari se află aer. Când plouă, apa se scurge în jos și își face loc printre grăuncioarele de pe pământ gonind aerul din calea ei. Ne putem încredința despre aceasta, umplând un pahar cu halice de vânătoare și turnând apoi apă peste ele. Vedem că cu toate că paharul a fost plin până la gură de halice, apa tot și-a făcut loc printre ele. Se înțelege că apa nu se va putea strecura în jos decât atunci când între grăuncioarele de pământ vor rămânea locuri goale. Odată ce aceste locuri se vor înfunda, apa

va fi împiedicată în strecurarea ei. Ca să înțelegem cam cum s'ar putea înfunda locușoarele aceste, n'avem decât să ne gândim la aceea ce se întâmplă când punem un pumn de halice într'o tigae la foc. Plumbul se topește și halicele se prefac în altaceva. Tot așa și în pământ; hleiul se prefac într'un fel de mocirlă cleioasă care împiedică strecurarea apei în jos. Pământul are mare nevoie de apă, pentrucă în ea se topește hrana de care au nevoie sămănăturile.

Hrana aceasta e suptă apoi de rădăcini. Dară și aerul e de mare însemnătate pentru pământ fiindcă și rădăcinile răsuflă ca și celelalte părți ale plantelor, căci noi știm bine că nici o vietate nu poate trăi fără aer. Dar afară de asta aerul trebuie să fie numai decât în pământ și iată de ce: Sunt în pământ niște vietăți mici de tot, cari dospesc pământul și îl fac mai bun. Dacă le-ar lipsi deci aerul acestor vietăți, ele ar muri și pământul n'ar mai dospi bine, prin urmare nici sămănăturilor nu le-ar merge bine. Am văzut deci de ce trebuie aer și apă în pământ. Să vedem acum, de ce și cum muncim noi pământul? Întrebarea aceasta o putem noi rupe în mai multe părți și anume:

I. De ce arăm?

Avem trei feluri de arături. 1. ogorătură sau pasină, 2. arătura de toamnă și 3. arătură de primăvară.

Ogorătura sau pasina se face toamna după strânsul grânelor arând miriștea și îngropând-o sub brazdă. Ogorătura împiedecă pământul să se usuce și înlesnește intrarea apei în pământ.

Arătura de toamnă afară de aceea că înlesnește intrarea apei în pământ, mai are și alt folos. Pământurile tari anume nu s'ar putea lucra primăvara dacă n'ar fi arate toamna și dacă nu le-ar muia și sfarma gerurile iernei:

Arătura de primăvară se face pentru a sfarma și amesteca pământul pentru sămănăturile cari au să se facă și pentru zagazuirea apei în el.

II. De ce grăpăm?

Noi grăpăm, ca să sfarmăm mai întâiu bulgării și brazdele prea mari, al doilea, ca să rupem coaja care se face câte odată pe locuri și care împiedică intrarea apei și a aerului în pământ, al treilea spre a strânge buruienile vătămătoare și în fine spre a acoperi sămânța aruncată pe brazde.

Prasila curăță locul de buruieni, rupe coaja ce a prins pământul și împiedică pierderea apei din sub-pământ. Noi știm

că pământul după cum am amintit mai sus, e făcut din grăuncioare de lut, foarte mici cari lasă între ele locuri goale. Aceste locuri goale formează niște țevi subțiri, cari merg dela fața pământului până în sub-pământ și mai jos. Țevile acestea nu merg drept în jos, ci cotesc în fel de fel de încarnituri. Când e secetă apa se suie prin țevile acestea până la suprafața pământului, și de acolo aburește. Deci ca să nu aburească apa noi prășim și prin asta astupăm și stricăm țevile. Apa neputându-se deci urca în sus, ca să aburească, rămâne în pământ.

III. De ce tăfălugim sau tăvălugim (vălătucim)?

Noi tăfălugim sau vălătucim pământul, întâi ca să sfarmăm bulgării; al doilea, ca să netezim pământul; al treilea ca să acoperim sămințele, ceea ce facem cu un tăvălug ușor și în urmă ca să amagim apa din sub-pământ mai sus, în pământ unde sunt semințele, spre a le grăbi încolțirea.

Deci după cum vedem toată munca ce o dăm pământului are ca țintă să-l facă să ție aer și apă de cari au nevoie semănăturile spre a putea crește și rodi.

(Va urma)

I. Ursachi, student.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Neagoe Basarab, un domn bun și evlavios pe tronul Munteniei.

Împlinindu-se înainte de scurtă vreme 400 ani de la moartea lui Neagoe Vodă Basarab, vroim să ne aducem aminte și noi astăzi de faptele mărețe și evlavioase ale acestui Domnitor miostiv și cu frica lui Dumnezeu.

După moartea lui Vlăduță, a cărui domnie n'a durat mai mult decât un an, urmează la tron în anul 1512 Neagoe, un vlăstar a Voevodului Basarab cel Tânăr, cărui i s'a dat porecla de Laiota, adică cel Negru. Acest Neagoe era un om plin de frica lui Dumnezeu și era înzestrat cu o fire blândă și pașnică. Din fericire și spre binele țării peste care stăpâna n'avea de purtat lupte ca și domnitorii cari au fost înaintea sa la domnie. A trăit în pace cu vecinii săi, cu Moldovenii, Ungurii și cu Turcii și n'a căutat să-și întindă stăpânirea asupra altor țării.

Împreună cu soția sa, Domnița Despina Milița care și ea se trupea din neamul vechiu al domnitorilor Sârbi, a devenit renumit prin darnicia cu care a înzestrat și a înfrumusețat mănăstirile și bisericile din Răsărit și din Țara românească. La

porunca lui Neagoe Vodă Basarab s'au adus cu mari cheltuieli moaștele patriarhului Nifon, care odată pe vremuri a fost alungat din Țară de către Domnul Munteniei de pe atunci, Radu, zis și cel Mare și a murit departe într'o mănăstire de pe Sf. munte Athos. Aceasta s'a întâmplat (adică moartea lui Nifon) în anul 1507. Se zice că la sosirea moaștelor să fi fost de față toți preoții, boerii și norodul în frunte cu domnitorul, care, zărind sicriul se repezi asupra lui și cuprinzându-l îl sărută. Se spune mai departe că Domnul împreună cu întreg norodul adunat în jurul lui să fi vărsat atunci lacrimi de bucurie.

Cu prilejul aducerii înapoi a moaștelor patriarhului Nifon, Neagoe Vodă Basarab făcu o mulțime de daruri bogate și lucrări de împodobire la mănăstirile de pe muntele Athos, zis și sfântul Munte. Mâna darnică a acestui Voevod evlavios și milostiv se întinse și asupra altor biserici și mănăstiri depărtate de Țara românească. Pe timpul domniei lui Neagoe fu reinnoită biserica ortodoxă din Țarigrad (vechea numlrea a orașului Constantinopole de astăzi), Capitala Turciei și reședința Sultanilor, și înzestrată cu daruri multe și scumpe. Foarte mult se îngriji Neagoe și de mănăstirile și lăcașurile sfinte din țară. La porunca lui s'a făcut un acoperiș nou de plumb la mănăstirea Tismana din Muntenia, și tot el e acela care făcu daruri mari și frumoase bisericii din Nucet și zidi o metropolie mare la Târgoviște. Dar mai presus decât toate bisericile și mănăstirile zidite de el e prea frumoasa biserică la Curtea de Argeș, pe care a căutat s'o facă mai frumoasă și mai bogată în daruri scumpe decât toate celelalte. În anul 1517 fu sfințit acest lăcaș dumnezeesc, frumos și măreț cum rar este altul pe lume, despre care chiar strălunii cari veniau ca să viziteze țara noastră, ziceau că ar fi o adevărată minune, nu alt ceva. Tradiția ne spune cum că această biserică frumoasă fără de pereche, este zidită de meșterul zidar Manole. Duhurile cele necurate vroind să puie piedică zidirii bisericii, dăramau și năruiau în timpul nopții ceace meșterul Manole împreună cu zidarii săi clădiră peste zi în sudoarea feței lor. Spre a alunga duhurile rele, Manole, bietul a trebuit să aducă o jertfă foarte grea și dureroasă și anume să zidească în pereții bisericii pe nevasta sa. Și în ziua de astăzi se văd în biserica dela Curtea de Argeș locurile de veșnică odihnă a lui Neagoe, a soției sale Despina Doamna și a copiilor săi.

Livescu, student.

Vorbe de clacă.

Cel mai bătrân.

În timpurile de mai demult, animalele vorbeau între ele și se întovărășiau la treabă ca și oamenii. Și de nu s'ar fi arătat pe pământ viclesugul și lăcomia, poate că și azi ar fi împăcare între vietăți.

Odată, pe o vreme amarnică de iarnă, ci-că lupul, vulpea și ciocârlanul au făcut tovărășie la câștig, căci și-au zis între ei: unul cu picioarele și puterea, alta cu istețimea și cel, din urmă cu ochii și sburatul.

Și dacă nu curge, măcar picură . . . .

S'au împrăștiat atunci cei trei tovarăși, care 'ncotro a văzut, ca să caute, ce va găsi. Lupul s'a azvârlit în salturi tot de-o prăjină, vulpea a luat-o, pâș-pâș, tot pe la dosuri, iar ciocârlanul s'a ridicat în sus, gângurind: țurlui . . . țurlui.

Nu trece mult și ciocârlanul sburând peste un drum, zărește de sus o slănină afumată de porc, căzută alături, dela vre-un trecător. Atunci el se coboară mai jos, tot țurluind și învârtindu-se împrejur, și vede că e bucățică bună, pentru o vreme ca aceia . . . N'a întârziat mult și, cum el e cinstit din fire, s'a avântat iar în sus, să-și cheme tovarășii la praznic.

Când l'au auzit lupul și vulpea țurluind cu îndemn și bucurie în văzduh, au alergat, care din cotro, să vadă cum le partea pe ziua aceia. Toți însă erau flămânzi, de nu mai vedeau bine înaintea ochilor.

După ce s'au strâns împrejurul slăninii, — lupul, care e mai lacom și hăpăreț, — se ridică el cu vorba, ca mai mare:

Tovarășilor, noi suntem așa de hămisiți acum, încât bucățica aceasta numai ne-ar întărâtă foamea degeaba, căci nici pe o măsea n'avem ce pune, — mai bine să mânânce unul din noi, ca să se sature barem . . .

Care, însă? strigară deodată vulpea și ciocârlanul.

Lupul lasă capul în jos, mähnit, și zice cu amărăciune: Eu credeam că voi fi avea atâta obraz și-ți înțelege cui se cuvine.

Ciocârlanul sare într'un picior, bucuos:

Mie pentru c'am găsit-o.

Lupul, indignat, ciulește urechile la el, de să-l bage'n boale:

Atunci, mie! sare vulpea, cu ochii aprinși.

Lupul văzând greutatea, face pe înțeleptul și zice printre dinți :

Slănina s'o mânânce cel mai bătrân dintre noi, și, fiindcă eu sunt aproape cărunț, mi-se cuvine mie, ca mai în vârstă . . .

Un moment s'au privit cu toții, nedumeriți.

Vulpea îngână atunci :

Ba mai bătrână sunt eu !

Lupul, tot liniștit și cu minte :

Câți ani ai tu vulpe ?

Atâția ani câți peri am în coadă, numără-i dacă nu mă crezi.

Apoi eu sunt și mai bătrân.

Vulpea întreabă înțepată :

Și câți ani ai tu, lupule ?

Cela, nepăsător, după ce-și plecă capul și se scarpină în creștet cu laba, vorbește de parcă și-ar aduce aminte :

Apoi eu nu știu cum să-ți probez mai bine, ca să nu greșesc, — dar știu atâta că, dacă aș socoti numai câte o oaie mâncată pe an, apoi eu aș avea stâna cea mai mare de pe pământ.

Vulpea și-a lăsat capul în jos plouată, văzând c'a rămas-o lupul.

Ciocârlanul, care săria într'un picior, s'apropie și el, îngânând : țurlui, țurlui . . .

Lupul ridică botul, batjocuritor :

Dar tu, mă piciole, de câți ani ești ?

Ciocârlanul pufnește de răs :

Ce vorbiți voi de vrâstă, — voi făpturi de eri — alaltă-eri . . . Ascultați voi la moșu, ca să știți ce vrea să zică timp trecut . . . Pe ani și lucruri n'aș putea socoti, dar știu atâta că, la moartea tatei, pământul era abia drob și s'alesese încă din apă, așa că n'am avut unde să-i fac mormântul și-a trebuit să-l îngrop în creștetul meu, de-am rămas până acum în vremea voastră, tot cu moț în cap.

Vulpea s'a îndepărtat rușinată, ca una ce știa că-i mai tânără, dar iupul cu toate că s'a văzut rămas, a răs ca prostul și luând slănina în gură, a întors spatele ciocârlanului mârâind, printre dinți în batjocură.

Cine se pune cu tine, măi nodul pământului . . .

Și de atunci a rămas că ;

Tu strânge-ți ciocul, mă prichindelule, și așteaptă să mai crești.

Dreptatea nu-i pentru cei mici...

Dar nici tovărășia la câștig nu s'a mai făcut, între vietățile din lume, de atunci încoace.

Din: Ion Adam: Vorbe de clacă.

Gâcituri

(Culese de studentul Sorocean Mihai.)

Ce sfânt n'a avut suflet și a făcut minuri.

Crucea.

Ce nu poți să pui
Să șadă în cui.

Oul.

Buturugă uscată, o redică 'ncărcată și-o dă jos descărcata.

Lingura.

La trup sunt ușor
Fără aripi zbor
Dar nu sunt nici nor.

Fulgurul.

Sunt două surori în lume
Una albă luminată
Altă neagră 'ntunecată
Se gonesc prin lumea lungă
Și nu pot să se ajungă.

Zliva și noaptea.

Despre beție

Cine bea în cinste ori în datorie
Se'mbată de două ori — căci
Una gândește, cărciumarul

Și alta bețivul.

— Băutura e ce e,

Mâncarea e fudalie.

Apa nu e bună nici în cizme

Vinul e pentru noi, nu e pentru boi

Cu vinul și cu somnul

Uită grijile omul.

Vinul e toiagul bătrânețelor

Și nebunia tinerețelor.

Vinul bun și nevasta frumoasă
Sunt două otrăvi dulci la om.

Vinul îl bei de bun

Și el te face nebun

Tu îl bei pe dânsul

Și el te bea pe tine.

Tu-l bagi în mațe și el ese 'n față

Cât să dai ocol, tot te dă de gol

Mergi pe cărare lină

Și dai drept în tină.

Anton Pan.

Abonați „Deșteptarea“ cea mai bună gazetă pentru popor.
„Deșteptarea“ trebuie să fie în casa
fiecărui gospodar știutor de carte.

Din marele război pentru întregire

Departe 'n zări	Pieptul de oțel
Se 'naltă nori	Și-a mea credință sfântă!...
Mai negri ca mormântul . . .	Iar, mâna mea
Spre-a noastră țară —	Nu va cădea
E-a doua vară —	Nici chiar când va fi frântă!!!
De când i-aduce vântul.	
Poate 'ntro lună . . .	Țăran născut,
O săptămână . . .	În câmp crescut...
Vor scăpăra 'n Carpați!	Ducând boii de coarne...
Ca să dărâme	Mi-e dragă glia!...
In mici fărâme	E-a mea moșia!...
Hotarul dietre frați.	Deci vreau semnal de goarne..
L'aude chiar	Spre-a ne-aduna
Cum la hotar	Spre-a alerga
S'apropie urgia!..	La arme și Stindard...
Dar l'as să vie	Căci, cei ce mor,
Căci o să fie	Cer ajutor
Mai tari ca vitejia . . .	În țările ce ard.
Pumnii de fier	

Ștefan Mușatescu.

„Deșteptarea“ se va trimite de acuma numai celor ce ni au plătit abonamentul. Iar cei ce doresc să aboneze „DEȘTEPTAREA“ și vor plăti abonamentul mai târziu, să ne dea de știre prin o carte poștală.

Cântece culese din Basarabia

Puică, puiculița mea,
Spală-mi cameșuica mea,
Și mi-o spală 'n lacrimioare
Și mi-o 'ntinde 'n chioțoare
Să mi-o bată sfântul soare...
Sfântul soare, când resare
Multă vreme luminează
Numai mie-mi pune ceață:
Numai eu săd la 'nchisoare
Sub lacăți și sub zăvoare....

Vinde, puică, ce-i avea
Și mă scoate de-acolea
Când ar fi o altă vreme
Nici decum nu m'aș mai teme,
Dar fiindcă e război,
Cine-o să vie 'napoi,
Nimeni nu știe din noi,
Numai Domnul tuturor
De zile mântuitor....

I-a plăcut mândruței mele (cântec).

I-a plăcut mândruței mele
Să mă vadă 'n arme grele,
Arme grele ghintuite
Și curele lustruite.

Pe din jos de Mărășăști
Urlă haitele nemțești
Urlă fiarele spurcate
De trei zile nemâncate.

Busuioc verde pe masă,
Rămâi, mândră sănătoasă,
Să nu plângi, de-o fi să mor,
Căci cu o moarte sunt dator.

Busuioc verde masă,
Rămâi, mândră sănătoasă,
Să nu plângi de-o fi să mor,
Căci cu o moarte sunt dator.

Drag mi-a fost s'alerg călare
Tot cu pușca la spinare,
Să-mi întrec în zbor vultanii
Și să bag în draci dușmanii.

Hai flăcăi, să ne pornim
Și să le firitisim,
Ca pe veci să pomenească
Omenia românească!...

Busuioc verde pe masă,
Rămâi mândră sănătoasă,
Să nu plângi, de-o fi să mor,
Căci cu o moarte sunt dator.

Busuioc verde pe masă,
Rămâi, mândră sănătoasă,
Să nu plângi, de-o fi să mor,
Căci cu o moarte sunt dator.

SFAT BUN.

Moș Mateiu e tâmplar. Așa le-a fost neamul din tată'n fiu, meșteșugari. Scurt de stat, dar bine legat. Voinic și isteț la chip. Răspicat și luminos la vorbă; o zi încheiată nu te-ai fi săturat să-i ascuți snoavele. Gata să dea pe dată dezlegare întâmplărilor și faptelor; însoțindu-le totdeauna de pilde petrecute aeeva. Vorbele lui, sfaturile aveau crezare, se vede, unde erau spuse din suflet curat și bun.

Pe vremea înscrierii copiilor la școală, el lucra niște ferestre și uși la casa cea nouă a lui Toma Rogoz din cătunul Golumbului. De câteva zile nevasta și omul de casă vorbeau mereu în de ei, stând la gânduri: să-și trimeată pe Ghiță al lor la școală sau nu.

— Mai bine plătim amendă și tot mai folosiți suntem, c'avem băiatul la îndămână, Cine să-ți aducă o doniță de apă, să-ți adune niscai așchii ori buruene la purcel? Băiatul ni-i mâna cea dreaptă, făcu nevasta.

— Barim, de-am avea școală în cătunul nostru. Dar așa! E cale până în satul nou! Doar n'o să fie popă nici dascăl! zise Matei ca să ție hangul femeii.

— Că, doar, coarnele plugului le poate ținea și fără carte. Dar vițelul, porcul, găștele, cine să le pască? Mie îmi sunt legate cu copilul, tu pleci la muncă și de scap orătăniile în ogor, străinul ne ia și cămașa.

— Dar, Dumiața, moș Mateiu, ce zici? Ești umblat și mai isteț decât noi.

Moș Mateiu înghite în sec, clipește din ochi des, par'că să-și adune vederile, pufăește din luleaua stinsă de când lumea, pe urmă cu necaz o aruncă la o parte și, cu glas răspicat, face:

— Dacă mă 'ntrebați pe mine, apoi să știți dinainte că nu sunt de părerea Domniilor voastre. Voiți să înecați mintea și viitorul băiatului. Omul cu știință de carte are nu patru, dar zece ochi are; și de mult folos îi poate fi cartea în vârtejul vieții. Mai ales azi, când nu mai este ce-a fost, și crângul

lumei s'a schimbat. Nu mai e ca mai de mult, când își scriea omul vitele pe răboj și-l anina în grădină, nu de alta, dar, așa, să știe toamna câte i-a mâncat lupul. Azi, mă Toma, lupii s'au mutat în sate și orașe; te sfârcue, de-ți merge pomina, dacă nu deschizi ochii mult. Nu știi carte, ești om numai pe jumătate, dar, ce să umblu cu vorbe goale? Să vă spun o istorie adevărată, văzută cu ochii mei.

Lucram într'o iarnă, sunt acum zece ani la ciocoiul din Brânduș. Intr'o zi, aud eu zarvă, gălăgie, țipăte, care de care mai tari. „Mă, zic eu, acolo se face moarte de om, ia să văd: cei“. Las barda și dau fuga la cancelarie. Peste douăzeci de oameni se certau cu arendașul. Om anapoda și făr' de inimă, ce liftă o fi, nu știu; dar creștin de-ai noștri nu-i, oamenii se jurau pe ochi, pe copil, alții țipau, gata-gata, să-l apuce pe arendaș de piept. El înjura, se răstia la ei. Mă rog să-ți faci cruce ca de diavol. Eu nu pricepeam ce-a dat în ei. Numai ce-l văd pe Gheorghe al Armenței, stând liniștit la o parte.

— Ce e, mă Ghiță? fac eu.

— Ce să fie, moș Toma? Istorie mare cu arendașu ăsta al nostru. Le pune bieților oameni în spese (cheltueli) un sac de porumb mai mult.

— Ei, cum?

— Să vezi: Luni, dimineață, am venit noi cu carele aci la hambar, așa cum suntem toți acuma. Logofătul a numărat oamenilor sacii fie căruși și i-a scris la condică. Unii au luat cincispezece, alții douăzeci și unul. Mă rog, după car și după puterile boilor. Românului nostru, nu i-a dat prin gând că logofătul are poruncă să scrie câte un sac mai mult la fiecare om decât îi da. Și a zis: „Am primit, de pildă, douăzeci de saci, îi dau la magazie și capăt chitanță de pe câți i-am dat“. Când erau gata să plece, am sosit și eu.

— „Ei, domnule, fac eu; dar pentru mine mai e ceva?“

— „Este Gheorghe. A rămas taman o încărcătură. De nu veneai o aruncam în spesele celorlați, face arendașul, că el sta la numărat și poruncia cât anume să scrie.

— „Lasă, domnule, e drumul greu, anevoe răzbați cu deșertul, dar mi-te, încărcat“.

Scot sacii din hambar, îi încarc, îi număr și fac: poftim numără și d-ta, sunt taman douăzeci.

— Bine, face el scurt.

— Vezi, mie dă-mi însemnare, precum că mi-ai dat douăzeci de saci.

— Am scris, doar la condică.

— Condica e la d-ta, dar chitanța la mine.

— Tu, totdeauna ești mai cu moț. Ai noroc c'au plecat ceilalți. Le-ași da lor sacii și tu ai fluera a pagubă.

— Păi de, domnule, de cât vorbă la urmă, mai bine regulă dela început. Nu e doar, lucru mare, să-mi dai însemnare precum că mi-ai dat douăzeci de saci. Când mă întorc, poate nu ești aici și logofătul m'apucă altfel.

Cu greu, dar mi-a dat. Am văzut ce-i scris în chitanță și acum la socoteală i-am arătat-o și n'a avut ce îmi face. Uit'te așa, în loc ca bieții creștini să capete ceva, mai ies și datori, cu cincii duble de porumb. Mie n'are lifta ce-mi face, că-i vâr chitanța 'n nas“.

— Vezi mă Tomo, asta 'nseamnă să știi carte. Că'n lume dai și peste oameni buni, cinstiți, dai și peste răi; ce mai e că omul, când știe să facă o socoteală, să citească negru pe alb o chitanță, un contract, o citație și câte și câte? Nu știi carte te uiți ca boul; ochi ai mari, ce folos, că nu vezi. Am făcut noi socoteală cu Ghiță și eșia că le-a mâncat oamenilor vre-o mie cincii sute de lei. Logofătul ce era de vină? a scris cât i-a poruncit. Uit'te așa e, lele Irină, nu mai sta la gânduri și dă băiatul la școală, dacă vrei să nu te blesteme, când o fi mare. Nu te uita la greutăți, nu te lăcomi la ajutorul lui, ăla trece ca ziua de ieri, dar învățătura rămâne și te-i bucura și Dumneata.

— Așa-i moș Mateiu, Dumnezeu să te ție cu sănătate, ai scăpat un copil dela întuneric. Mă, Nică, să-l pomenești pe moș Mateiu, cât îi trăi, că, mulțumită lui, o să înveți tu carte. Era cât pe ce să înneacă băiatul.

Sofia Nădejde.

Ce-i nou în lume?

După cum știți, înainte de câteva săptămâni Princesesa noastră moștenitoare, A. S. R. Princesesa Elena a născut un fiu, care, dacă ne va ajuta D-zeu, are să ne fie odată rege.

* * *

Regina Greciei, mama Princesei Elena și soacra Prințului nostru Moștenitor Carol, a venit ca să se încredințeze în

persoană despre sănătatea augustei mamei și micului Prinț.

La întoarcerea ei spre Grecia, aflăm cumcă niște anarhiști bulgari au atacat cu bombe trenul în care se afla Regina Greciei, omorând pe șeful de tren.

Regina și doamnele cari o însoțeau au scăpat cu viață, ne fiind de loc atinși.

* * *

Artiștii români la Cernăuți.

Zilele trecute noi Bucoinenii am avut deosebita cinste să primim în mijlocul nostru pe marii artiști și artiste române ca i au venit la noi dând câteva reprezentații foarte frumoase, arătând astfel lumii străine din Cernăuți, că și noi Românii avem artiști cari ne fac toată cinstea și de cari ne putem mândri.

* * *

Prima Corabie românească.

În 20 Maiu 1847, adică înainte de 74 ani a fost la Giurgin pe Dunăre, o mare serbare. S'a dat drumul pe apă primului vapor românesc. Vopruului i s'a dat numele „Marița“ și avea să ducă călători pe Dunăre dela Giurgiu la Ruscuiuc.

* * *

Cu prilejul botezului corăbiei un învățat român cu numele Cezar Boliac a ținut o cuvântare frumoasă în fața unui norod mare, se adunase ca să vadă cum umblă „focul pe apă.

Iată sfârșitul cuvântării :

„Mergi Marișo, mergi de arată Europei culorile României ; mergi de-i du bogățiile pământului nostru și-i cere luminele ei ; mergi de vizitează Italia, Franța și Spania, și spune popoarelor lor că sunt încă Români cari locuiesc Dela Dunăre la Nistru, dela Mare pân'la Tisa.

Când vei trece înaintea Italiei, ridică pavilioanele tale. Ea-i mama ta. Când vei merge de-a lungul coastei Franței, salută cu strigăte de bucurie, că ea este țara libertății. ....

După „Lamura“ Nr. 12 Anul II.

O tălmăcire a secetei.

Marele învățat din Viena cu numele Bruckner a scris într'o carte, că în Europa avem răstimpuri de câte 18 de ani. Cu veri ploioase și răcoroase și cu ierni mijlocii, și răstimpuri în cari verile sunt secetoase iar iernile cu ger și cu omăt mult, adecă după 18 ani ploioși, vin 18 ani secetoși.

Dacă urmăriți anii dela 1900 până la 1917 am vedea că în acest timp a fost ploaie cam mulțioasă. Am văzut doar atâtea puhoai care au înndat câmpurile noastre. Acuma ne găsim în răstimpul uscat ; seceta a fost foarte mare în Rusia, așa de mare în cât se aprindeau singur fânatele și sămănăturile. Inșă și noi, cei din România Mare am simțit-o binișor.

Răstimpul acesta secetos se va sfârși cam pe la anul 1935 ; aceasta nu înseamnă însă că vom avea secetele așa mari 14 ani dea rândul. Vom avea și ani mai ploioși, nu însă așa de ploioși cum am avut până acuma.

După „Lamura“ Nr. 12, Anul II.

De dincolo de Nistru.

Gazetele cele mari scriu că în Ucraina populația s'a răsculat sub conducerea generalului Petliura contra bolșevicilor. Bolșevicii căpătând tot mereu bătae dela răsculați s'au retras tocmai dincolo de orașul Kiev. Acest oraș se află acum în mâinile răsculaților.

Pe de altă parte generalul Wranghel care a purtat înainte de un an războiu cu bolșevicii și a fost bătut, vrea să înceapă iar războiu cu dânșii. După cum vedem, nu le merg treaba tocmai bine bolșevicilor.

Leac pentru oftică.

Un medic (doctor) învățat numit Puțoreanu a descoperit un leac cu care se poate vindeca (tămădui) această boală grea. Așa cetim în „Gazeta Transilvaniei“ scrisoarea unui preot Iancu Tucu din comuna Cintura (Dolj) care spune că a fost bolnav de oftică de 3 ani de zile

și nu i-au ajutat nimic cheltuelile cari le-a făcut cu doctori și abia după trei ani de chinuri și suferințe grele a ajuns în cele din urmă, în August 1921, să părăsească scumpa casă ca să plece în altă parte să se lecuiască. Ultima lui scăpare a fost medicul despre care am vorbit mai sus, doctorul Puțoreanu. Acesta luându-l pe preot a doua zi la vindecare, în scurt timp de câteva zile, preotul a putut să se întoarcă sănătos acasă la familie. Odată cu acest preot au mai fost vindecați și alți 30 până la 40 bolnavi.

Noi Români, putem fi mândri cu acest medic, căci și el este un om de-ai noștri care a descoperit acest leac atât de scump.

De-acum nu ne mai temem că vor muri oameni de această boală.

* * *

Bani de metal.

Guvernul român (stăpânirea) a căpătat îputernicirea ca să bată bani de metal de câte 50 și 20 bani, și anume în valoare de 20 (douăzeci) milioane lei cari vor începe a circula (umbla) cu luna lui Noembrie a anului acestuia. Deocamdată vor circula numai banii (monetele) de 50 bani.

Acești bani de metal sunt găuriți la mijloc și au pe partea deasupra un vultur cu aripele întinse și cu o cruce pe care o ține în cioc, mai jos stă scris cuvântul „România” iar dedesubt „1921”. Pe cealaltă parte la mijloc în stânga 50, în dreapta coroana regală și jos scris cuvântul „bani”.

* * *

Regina împărțește daruri pentru săraci.

M. S. Regina, care în timpul războiului a fost mângâierea răniților și mama săracilor a împărțit zilele acestea daruri văduvelor, bătrânilor, copiilor săraci și orfanilor din nouă comune ale Branului în Ardeal.

Des de dimineață, preoții și învățătorii satelor împreună cu peste 150 văduve, orfani, copii săraci și bătrâni gârboviți de nevoi, dar cu fețele vesele așteptau în fața castelului din Bran să se deschidă porțile, iar necăjiții să fie duși de cătră preoți și învățători, înaintea M. S. Reginei.

Porțile au fost deschise larg și necăjiții au intrat în castel. Regina împreună cu principesele Maria și Ileana au împărțit fiecărui sărac haine, schimburi, papuci, iar copiilor jucării, dulcețuri și copturi. Valoarea fiecărui dar a fost de aproape 300 (trei sute) lei, iar toată cheltuiala acestor daruri făcute s'a suit la 45.000 (patruzeci și cinci de mii) lei.

Vedeți iubiților cititori cum îngrijește Regina noastră de cei săraci și orfani.

Prinderea unor făcători de rele.

Dumnezeu vede toate și nimic nu rămâne nepedepsit. Vă aduceți cu toții aminte că acum aproape un an s'a întâmplat o mare crimă (fără de lege) în senat adecă în sfatul sftenicilor Maiestății Sale Regelui: o bombă așezată sub scaunul președintelui a explodat și a omorât pe ministrul dreptății Greceanu pe episcopul, Radu din Ardeal și a rănit mai mulți oameni mari. Aproape un an întreg crima aceasta a rămas nepedepsită.

Acum câteva zile poliția de siguranță a pus mâna pe răufăcători și cine credeți că a fost? român? nu ferit-a, sfântul! iarăș trei jidani, unul cu numele Lichtblau, al doilea Saul Osias și al treilea, ciung de o mână, Max Goldstein, care a fost prins cu câte-va zile în urmă când a trecut peste Dunăre venind din Bulgaria.

Pe podul de peste un braț al Dunărei pod care duce în orașul Giurgiu la frontiera (granița) României cu Bulgaria stătea de pază soldatul Harangu Vasile din regimentul Grăniceri de fel din Ardeal; pe la ora 9 seara se apropie de pod un om cu un geamantan (cufăr) în mână voind să treacă în târg. Soldatul cerându-i documentele străinul zicând că are în geamantan (cufăr) îi dă câteva sute de lei.

Bravul soldat nu l-a lăsat ci a vrut să-l aresteze și să-l ducă la pichet, atunci străinul a scos un revolver și a tras un glonț asupra bietului soldat rănindu-l de moarte. Lăsând geamantanul acolo o rupe la fugă. Mai târziu un lucrător trecând pe acolo a găsit pe soldatul rănit pe care l'a dus împreună cu geamantanul în care era multă dinamită și praf.

A doua zi demineată a fost prins acest ucigaș jidan care nu era altul decât Max Goldstein.

La el s'au găsit mulți bani românești și dolari apoi 3 orare (ceasoarnice) de aur, inele de aur și 3 revolvere.

Ucigașul a spus fără mult încunjur că el și ceilalți doi au pus la cale marele omor dela senat și că acum a voit ca să arunce în aer Brigada de siguranță și să ucidă mai mulți fruntași ai țării noastre și că au fost puși la cale să facă toate aceste blăstămății de bolșevici ruși din Moscova.

Insă Dumnezeu nu a voit să se întâmple una ca asta, ucigașii sunt prinși și băgați la închisoare.

Cele mai frumoase și eftine
Ornate Bisericești

se capătă la Societatea Doamnelor române din Cernăuți.

A se adresa la d-na

Victoria Gaiua, Cernăuți, strada Reședinței No. 12

Se lucrează fețe de mese pentru sf. altar, prosomedine, perdele bisericești ș. a. Se reparază și ornate vechi.

Venitul curat e merit pentru sprijinirea internatului de fete.

Sprijiniți negustorii români!

Dacă doriți marfă bună și eftină, cumpărați numai la

Prăvălia Românească A. Herbay

Cernăuți, Piața Unrei No. 3, Palatul Național.

Sprijiniți meseriașii români!

Alexandru Ursu, barbier

Cernăuți, Piața Unirii, Palatul Național No. 3.

Untură de pește

din recolta nouă, importată direct din Norvegia

A sosit la Farmacia

BCU Cluj / Central University Library Cluj
„La Coroana Regală“
Matei Fait

Cernăuți, strada Romană No. 23.

Pentru săteni se expediază franco la domiciliu 50 lei
 kilogramul de untură de pește.

Ștefan Căileanu

croitor

Cernăuți, str. Veteranilor 1b (în Internatul pentru meseriași.)